

Analitik Sosyal Bilimler Dergisi
1 (2) 2023

Araştırma Makalesi | Research Article
Geliş tarihi | Received: 12.10.2023
Kabul tarihi | Accepted: 11.11.2023
Yayın tarihi | Published: 15.12.2023

İbrahim Halil Polat

<https://orcid.org/0009-0003-1029-2713>

Principal, Arı Köyü Pınar Merası Primary School, Turkey, Halilpolar608@gmail.com

Ferhat Göçmen

<https://orcid.org/0000-0001-2144-5813>

Principal, Çay Mahallesi Primary School, Turkey, ferhatgocmen26@gmail.com

Mehmet Aluç

<https://orcid.org/0009-0002-5781-7065>

Principal, Çay Mahallesi İmam Hatip Secondary School, Turkey, memo0280@gmail.com

Burak Uzunkoca

<https://orcid.org/0009-0001-0089-3481>

Assistant Principal, Sosyal Hizmetler Secondary Primary School, Turkey, burakuzunkoca@yahoo.com

Mehmet Adıyahşi

<https://orcid.org/0009-0009-3204-0705>

Principal, Borsa İstanbul Anadolu İmam Hatip High School, Turkey, mehmet.yahsi2100@gmail.com

Şehmus Yıldırım

<https://orcid.org/0000-0001-5757-7431>

Principal, Sati İmam Hatip Secondary School, Turkey, dayiseyhmus@gmail.com

Burhan Atlı

<https://orcid.org/0000-0001-5780-9837>

Principal, Şehit Jandarma Üsteğmen Tevfik Pehlivan Secondary School, Turkey, eyphmz.ba@gmail.com

Bilgehan Şengül

<https://orcid.org/0009-0002-9662-3837>

Assistant Principal, Şehit Jandarma Üsteğmen Tevfik Pehlivan Secondary School, Turkey, bilge4318@gmail.com

Atf Künyesi | Citation Info

Polat, İ., H., Göçmen, F., Aluç, M., Uzunkoca, B., Adıyahşi, M., Yıldırım, Ş., Atlı, B. ve Şengül, B., (2023). İlköğretim Öğrencilerinin Teknoloji Bağımlılıklarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, *Tigin Analitik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 10-19.

İlköğretim Öğrencilerinin Teknoloji Bağımlılıklarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Öz

Bu çalışmada ilköğretim öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının bazı değişkenlere göre belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Diyarbakır Sur ilçesinde okuyan 4251 ilköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerden oluşturmaktadır. Araştırmanın

örneklemi, evrenden tesadüfi örnekleme yoluyla ile belirlenen 510 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Young, (1996) tarafından geliştirilmiş olan "Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği" ile "Kişisel Bilgi Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Sosyal ağ kullanma (6 madde), anlık mesajlaşma (6 madde), çevrimiçi oyun oynama (6 madde) ve web siteleri kullanma (6 madde) olmak üzere dört alt boyuttan oluşan Ölçek, beşli likert tipinde (1-hiçbir zaman, 2-nadiren, 3-orta sıklıkta, 4-çok sık, 5-her zaman) derecelendirilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde; aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca araştırmada, t-testi, ANOVA testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarına sahip olma düzeylerinin öğrencilerin cinsiyetlerine, okul türüne ve sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik, Öğrenci, Bağımlılık, Lise, Ergen, Okul.

Investigation of Primary School Students' Technology Addiction According to Some Variables

Abstract

In this study, it is aimed to determine the technology addiction of primary school students according to some variables. The population of the study consists of 4251 primary school students studying in Diyarbakır Sur district in the 2021-2022 academic year. The sample of the study consists of 510 students determined by random sampling from the universe. The data of the study were collected through the "Technology Addiction Scale" developed by Young (1996) and the "Personal Information Form". The scale, which consists of four sub-dimensions: using social networking (6 items), instant messaging (6 items), playing online games (6 items) and using websites (6 items), was graded on a five-point Likert scale (1-never, 2-rarely, 3-moderately often, 4-moderately often, 4very often, 5-always). In the analysis of the research data; arithmetic mean, standard deviation, frequency and percentage values were calculated. In addition, t-test and ANOVA test were used in the research. As a result of the analyses; it was seen that the levels of having technological addictions of the students did not differ significantly according to the gender, school type and class levels of the students.

Keywords: Technological, Student, Addiction, High School, Adolescent, School

Giriş

Bağımlılık kavramı genellikle uyuşturucu özelliği olan kimyasal maddelerin yoğun kullanımı dolayısıyla tanınır hale gelmiştir. İnsanların alışveriş, yemek, yeni teknoloji kullanımı gibi temel ihtiyaçlarını karşılarken geçirdikleri davranış değişiklikleri ile patolojik ve problemlili davranışların niteliklerindeki değişimler de farklı boyutlarda bağımlılıkların var olduğunu ortaya çıkarmıştır. Temel amaçlarından birisi de kolaylık sağlamak olan teknoloji, kullanım aşamasında kullanıcıyı olumsuz etkileyen teknoloji bağımlılığı meydana getirebilmektedir. Bu tür bağımlılıklar insan yaşamının çok değişik alanlarına, bu arada öğrenme süreçlerine de etki edebilmektedir. Günümüzde günlük yaşamı teknoloji kullanmaksızın sürdürebilmek olabildiğince zor hale gelmiştir. İletişim teknolojileri; insanların birbirleriyle günlük etkileşimlerini sağlamada kolaylıklar sağladığı gibi

onların günlük aktivitelerini planlamalarını ve yönetmelerini de sağlayan önemli bir unsur haline gelmiştir. Teknoloji; arkadaş, meslektaş, okul arkadaşları ve aile bireyleriyle iletişim kurmanın yanı sıra faturaları kolayca ödeyebilmeyi, sağlık hizmetleri sağlayıcılarına erişebilme olanaklarını da sağlayabilmektedir (Aydın, 2017). Günümüzde artık madde bağımlılığının yanı sıra teknolojinin ilerlemesiyle birlikte yeni teknoloji ve iletişim araçlarına bağımlılık da önemli bir sorun haline gelmeye başlamıştır. Madde bağımlılığı olan bir birey nasıl maddeyi arzuluyorsa ve karşı konulamaz bir istek duyuyorsa aynı etkiye benzer bir bağımlılık duygusu oluşturan teknolojik araçlar kişilerde istekleri dışında bir kullanım oluşturabilmektedirler. Teknoloji bağımlılığında, madde bağımlılığında olduğu gibi fiziksel ve ağır travmatik belirtiler gözlenmemektedir ancak kişilerin ruhsal durumlarında değişiklik, sosyal yaşantılarının etkilenmesi ve kişilerin teknolojiden uzak kaldıkları durumlardaki sinirlilik ve depresyon hali açısından madde bağımlılığıyla önemli benzerlikler göstermektedir. Diğer bağımlılık türlerindeki gibi teknoloji bağımlılığında da birey, teknolojik ürünleri gereğinden fazla kullanmakta, kendisine sınır koyamamakta, teknolojik aletlere erişemediğinde onun yokluğunu yaşamakta ve bağımlılığın getirdiği pek çok olumsuz etkilerle savaşmak zorunda kalmaktadır (Kutluoğlu Karayel, 2019). Teknoloji ve internetin hayatımıza girmesiyle alışveriş yapmak, istenilen bilgilere hızlı bir şekilde ulaşmak ve diğer kişilerle iletişime geçmek daha kolay hale gelmiştir. Ayrıca insanların hayatlarındaki yoğunluk sebebiyle sosyalleşmeye vakit ayıramamalarından kaynaklı problemlerin de çözümü olmuştur. Artık insanlar dijital ortamda çok daha rahat ve zaman kaybetmeden sosyalleşip çevre edinebilmektedirler. Dijital ortamda oynanan oyunlar interneti daha eğlenceli ve çekici bir hale getirmiştir. Her yaştan ve cinsiyetten bireyler teknolojiyle iç içedir ve teknolojinin imkânlarından yararlanmaktadır. Bu nedenle birçok faydalı tarafı bulunan teknolojiden tamamıyla kötü ve bağımlılık yapan bir gelişme olarak bahsetmek mantıksız olacaktır. Teknoloji tek başına bağımlılık yapıcı bir unsur değildir. Onu bağımlılık haline getiren insanlardır (Kutluoğlu Karayel, 2019). Teknoloji bağımlılığı birdenbire oluşmaz. Zamanla, yavaş yavaş gelişir. İnsanlar bağımlılık noktasına adım adım yaklaşır. Bu süreç teknoloji bağımlılığın geliştiğine dair ciddi ve önemli ipuçları içerir (Dinç, 2015). Literatür incelendiğinde teknoloji bağımlılığı kavramının sosyal medya bağımlılığı, internet bağımlılığı, oyun bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı gibi farklı şekillerde adlandırıldığı görülmektedir (Ertemel ve Aydın, 2018). Teknoloji bağımlılığı, davranışsal bir bağımlılık türüdür (Griffiths, 2000). (Kraut vd., 1998) teknolojik cihazların aşırı ve kontrolsüzce kullanımının, bireyi gerçek dünyadaki sosyal yaşamdan soyutladığını ve bunun bir sonucu olarak bireyin psikolojik iyi oluşunu azalttığı görüşünü savunmaktadırlar. Sarhoş edici bir madde alımını içermeyen bir dürtü kontrol bozukluğu olan (Young, 1998, s. 237) internet bağımlılığı, “İnternetin aşırı kullanımı ve internet olmadığına huysuz davranış durumunu” (Mitchell, 2000, s. 632) ifade etmektedir.

İnternetinin yaygın kullanımı internet bağımlılığının toplumda sık görülmesini sağlamıştır. İnternet bağımlılığının; sanal ilişki ya da arkadaşlık bağımlılığı, internette kumar bağımlılığı, ihtiyaç dışı bilgi arama bağımlılığı ve bilgisayar bağımlılığı olarak dört tipi ve “davranışsal, sosyal ile fiziksel ve ruhsal etki” (Sally, 2006, s. 6) şeklinde üç belirtisi bulunmaktadır. Ayrıca teknolojik gelişmelerle beraber akıllı telefonların taşıma kolaylığı ve sadece sesli iletişim fonksiyonun dışında multimedya özelliklere sahip olması kullanım sıklığını artırmaktadır (Cho ve Lee, 2017). İspanyol üniversite öğrencilerinin % 8'inde cep telefonunu patolojik şekilde kullandıkları belirtilmektedir (Jenaro vd., 2007). Akıllı telefon cihazlarına bağımlılık sosyal ağ sitelerine bağımlılıktan daha fazla olmakta ve bireyin eğitim kazanımlarına göre farklılık göstermektedir (Barnes vd., 2019). Dolayısıyla teknoloji bağımlılığının öğrenciler üzerinde de bir takım olumsuz etkileri vardır. Öğrenciler üzerinde teknoloji bağımlılığından öne çıkan olumsuz etkileri şu şekilde sıralanabilmektedir (Jackson, vd., 2011): Gelişim sorunları, duruş bozuklukları, kişilik bozukluklar, göz kuruması, baş ağrısı, saldırgan tutum geliştirme, çabuk sıkılma, gerçeklerden kaçma isteği, artan kaygı düzeyi, öğrenme bozuklukları, düşük akademik başarı gibi. Lise öğrencileri, geç ergenlik/yetişkinlik döneminin psikolojik ve gelişimsel özellikleri, internete kolay erişim ve bilgisayar/internet kullanımı beklentisi gibi faktörler nedeniyle patolojik internet kullanımına yatkındırlar (Kandell, 1998). İnternet bağımlılığın, yalnızlık, depresyon ve zorlayıcı davranış gibi birçok olumsuz psikolojik problemler ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Tüm buradan hareketle değişen ve gelişen dünyamız için böylesine önem arz eden bir konuyu birtakım değişkenlere göre incelemek birçok problemin çözümüne ışık olacağı öngörülmektedir. Bu çalışmanın amacı ilköğretim öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Ayrıca değişkenler açısından öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının cinsiyet, okul türüne ve sınıf düzeyi değişkenleri arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu araştırmanın problem cümlesini ise “ilköğretim öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının değişkenler arasında ilişki var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır. “Bu ilişki “Cinsiyet”, “Okul türüne” ve “Sınıf düzeyi” değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir? Oluşmaktadır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Yöntemi

İlköğretim öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının bazı değişkenlere göre tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada “İlişkisel Tarama Modeli” kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 1999). İlişkisel tarama modeli geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Can, 2014).

2.2. Veri Toplama Araçları

a. Demografik Bilgiler Formu: İlköğretim öğrencilerine ait demografik bilgileri toplamaya yönelik olan bu formda; cinsiyet, okul türü ve sınıf düzeyi gibi özellikler yer almaktadır.

b. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği: (Young,1996) tarafından lisedeki öğrencilerde bağımlılık düzeyini tespit etmek amacıyla geliştirilen Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği'nin geçerlik güvenirliği Aydın (2017) tarafından 532 öğrenci ile yapılmıştır. Sosyal ağ kullanma (6 madde), anlık mesajlaşma (6 madde), çevrimiçi oyun oynama (6 madde) ve web siteleri kullanma (6 madde) olmak üzere dört alt boyuttan oluşan Ölçek, beşli likert tipinde (1-hiçbir zaman, 2-nadiren, 3-orta sıklıkta, 4-çok sık, 5-her zaman) derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 30 (6×5), en düşük puan 6 (6×1)'dir. Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği toplam puanına ait en düşük puan 24 (24×1), en yüksek puan ise 120 (24×5)'dir. Ölçekte ters puanlanan madde yoktur. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin güvenirliği iç tutarlılık ile hesaplanmış olup Cronbach Alpha (α) değeri 0.861'dir. Alt boyutların iç tutarlılık katsayıları sırasıyla; sosyal ağ kullanma (0.786), anlık mesajlaşma (0.806), çevrimiçi oyun oynama (0.897) ve web siteleri kullanma (0.861) olarak bulunmuştur.

2.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2021-2022 eğitim öğretim yılında Diyarbakır Sur ilçesinde görev yapan 4251 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini, evrenden tesadüfi örnekleme yoluyla ile belirlenen 510 ilköğretim öğrencilerinden oluşmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kız	242	47,4
Erkek	268	52,6
Okul Türü		
Ortaokullar	389	76,2
İmam Hatip Ortaokulları	121	23,8
Sınıf Düzeyi		
6. Sınıf	163	33,3
7. Sınıf	158	30,9
8. Sınıf	183	35,8

Tablo 1'de katılımcıların demografik özelliklerine yer verilmiştir. Araştırmaya katılanların %52,06'sı erkektir. Ayrıca katılımcı öğrencilerin % 76'sı normal ortaokullarında okuduğu ve %35,08'i 8. sınıfta olduğu görülmektedir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS- 22.0 programına aktarıldıktan sonra verilerin normalliğine ilişkin analizler yapılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdikleri sonucuna varılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde: aritmetik ortalama, standart sapma, frekans, yüzde değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca araştırmada, t-testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde alt amaçlara göre araştırma bulgularına yer verilmiştir.

Öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının ve alt boyutlarına sahip olma düzeylerine ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının alt boyutlarına sahip olma düzeyleri

Boyutlar	\bar{X}	SS	N
Sosyal ağ kullanma	3,71	,82	510
Anlık mesajlaşma	3,56	,77	510
Çevrimiçi oyun oynama	3,35	,68	510
WEB siteleri kullanma	3,44	,79	510

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların teknoloji bağımlılık davranışları ile ilgili olarak teknolojik bağımlılığın genel toplamı için ($\bar{x}=3,51$) olarak bulunmuştur. Katılımcılar arasında “Sosyal ağ kullanma” boyut algısı daha yüksektir. Standart sapma ise ($Ss=0,76$) olarak saptanmıştır. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarının cinsiyet değişkeni açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen t-Testi sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçlar

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	sd	P
Sosyal ağ kullanma	Kız	242	3,22	,71	-4,75	376	,000*
	Erkek	268	3,45	,35			
Anlık mesajlaşma	Kız	242	3,33	,47	-4,33	376	,000*
	Erkek	268	3,51	,66			
Çevrimiçi oyun oynama	Kız	242	3,77	,47	-,906	211	,000
	Erkek	268	3,66	,36			
WEB siteleri kullanma	Kız	242	3,67	,48	,855	359	,000
	Erkek	268	3,96	,56			

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Grupların aritmetik ortalamaları dikkate alındığında; kadın öğrenciler ($X=3.49$) erkek öğrencilere ($X=3.64$) göre teknoloji bağımlılık davranışlarını daha düşük düzeyde algıladıkları görülmüştür. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık algılarının okul türü açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen t-Testi sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının okudukları okul türüne ilişkin t-testi sonuçları

Boyut	Okul Türü	N	\bar{X}	S	t	sd	P
Sosyal ağ kullanma	Ortaokul	389	3,10	,89			
	İmam Hatip Ortaokul	121	3,01	,44	-4,12	287	,000*
Anlık mesajlaşma	Ortaokul	389	3,55	,76			
	İmam Hatip Ortaokul	121	2,89	,33	-4,33	340	,000*
Çevrimiçi oyun oynama	Ortaokul	389	3,70	,51			
	İmam Hatip Ortaokul	121	2,99	,46	-,899	313	,000
WEB siteleri kullanma	Ortaokul	389	3,25	,69			
	İmam Hatip Ortaokul	121	3,05	,50	,840	317	,000

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin öğrencilerin okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Grupların aritmetik ortalamaları dikkate alındığında; ortaokulda okuyan öğrenciler ($X=3.40$) imam hatip ortaokul ($X=2.98$) göre teknoloji bağımlılık davranışlarını daha yüksek düzeyde algıladıkları görülmüştür. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık algılarının sınıf düzeyi açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen ANOVA Testi sonuçları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının sınıf düzeyi değişkenine ilişkin ANOVA testi sonuçları

Boyutlar	Sınıf düzeyi	N	\bar{X}	ss	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	p	Anlamlı fark
Sosyal ağ kullanma	6. Sınıf	163	2,91	,56	Gruplar arası	,897	26	,345	1,315	,000	---
	7. Sınıf	158	2,83	,49	Gruplar içi	90,125	347	,252			
	8. Sınıf	183	3,11	,39	Toplam	91,148	339				
Anlık mesajlaşma	6. Sınıf	75	3,77	,51	Gruplar arası	,279	26	,127	,889	,000	---
	7. Sınıf	165	3,41	,54	Gruplar içi	40,889	347	,129			
	8. Sınıf	70	2,90	,46	Toplam	47,728	371				
Çevrimiçi oyun oynama	6. Sınıf	75	3,12	,49	Gruplar arası	,873	2	,373	2,965	,000	---
	7. Sınıf	165	2,88	,52	Gruplar içi	47,278	367	,129			
	8. Sınıf	70	3,78	,37	Toplam	47,979	369				
WEB siteleri kullanma	6. Sınıf	75	2,74	,44	Gruplar arası	,099	2	,078	,381	,000	---
	7. Sınıf	165	3,14	,51	Gruplar içi	27,155	367	,088			
	8. Sınıf	70	3,36	,69	Toplam	27,178	369				

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin, sınıf düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılık göstermediği görülmüştür. “Teknolojik bağımlılık Ölçeği” puan ortalamalarının kıdemi 6. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,13$, 7. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,06$ ile, 8. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,28$ ortalamalarına karşılık geldiği belirlenmiştir.

Sonuç

Bu araştırma nicel araştırma modellerinden ilişkiyel tarama modeline göre yürütülmüş, 510 öğrenciye ulaşılmış, öğrencilerin teknolojik bağımlılıkları incelenmiştir. Teknolojik bağımlılıkları cinsiyet, okul türüne ve sınıf düzeyi gibi farklı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırmanın ilk bulgularına göre öğrencilerin teknolojik bağımlılıkları “orta” seviye gerçekleşmiştir. Bir diğer tabirle öğrencilerin teknolojik bağımlılık davranışları orta düzeyde yaygınlık göstermektedir. Araştırmada öğrencilerin cinsiyetine göre teknoloji bağımlılık düzeyleri incelendiğinde, erkek öğrencilerin teknoloji bağımlılık puanları kız öğrencilerin teknoloji bağımlılık puanlarından anlamlı derecede daha yüksek çıkmıştır. Lam ve diğerleri (2009) yaptığı çalışmada, internet bağımlılığını öğrencilerin demografik özelliklerine göre incelediklerinde erkeklerin kadınlara kıyasla %50 oranında daha

yüksek teknoloji bağımlılığı oranına sahip olduğunu bulmuşlardır. Sargın (2013), ergenlerdeki teknoloji bağımlılığını ele aldığı araştırmasında, erkeklerin kızlara göre internete daha çok bağımlı olduğunu bulmuştur. Doğan (2013), teknoloji bağımlılığı yaygınlığını araştırdığı çalışmada erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre teknoloji bağımlısı olma oranının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Araştırma bulguları literatür ile benzerlik göstermektedir. Araştırmanın bir diğer sonucuna göre öğrencilerim okul türüne göre teknoloji bağımlılık düzeyleri farklılık göstermemiştir. Her ne kadar istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmasa da özellikle imam hatip ortaokulunda okuyan öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının ve ortaokulda okuyan diğer öğrencilere göre düşük olduğu gözlenmiştir. Son bulguda ise öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin, sınıf düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılık göstermediği görülmüştür. Güney ve Taştepe (2020), ergenlerin sosyal medya bağımlılığı düzeylerini incelemek amacıyla yaptıkları araştırmada, sınıf düzeyi açısından anlamlı bir fark oluşturmadığı, hemen hemen farklı sınıflarda olan öğrencilerin aynı özellikler sergilediği sonucuna ulaşılmıştır Toraman (2013) fen lisesi öğrencilerinin internet bağımlılığı ve sosyal ağ kullanım düzeylerinin öğrencilerin akademik başarılarına etkisini incelemeyi amaçlayan araştırmasında; sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir farkın bulunmadığı bulgusu elde edilmiştir. Tüm bu verilerden elde edilen sonuçlar öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının demografik değişkenler açısından farklılık arz etmediği görülmektedir. Sonuç olarak, teknoloji teknoloji ve internetin bilinçli ve doğru kullanımı noktasında başta aileler tarafından olmak üzere, okul sıralarındaki eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır. Bilinçli kullanımla ilgili eğitimler artırılmalı ve bağımlılığın zararları daha çok gündeme taşınmalıdır.

Kaynaklar

- Aydın, F. (2017). *Teknoloji Bağımlılığının Sınıf Ortamında Yarattığı Sorunlara İlişkin Öğrenci Görüşleri*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Barnes, S.J., Pressey, A.D. & Scornavacca, E.(2019). Mobile ubiquity: Understanding the relationship between cognitive absorption, smartphone addiction and social network services. *Computers in Human Behavior*, 90 (1), 246-258.
- Cho, K.-S. & Lee J.-M. (2017). Influence of smartphone addiction proneness of young children on problematic behaviors and emotional intelligence: Mediating self-assessment effects of parents using smartphones. *Computers in Human Behavior* 66, 303-311.
- Dinç, M. (2015). Teknoloji Bağımlılığı ve Gençlik. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 3 (3), 31-65.
- Doğan, A. (2013). *İnternet Bağımlılığı Yaygınlığı*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Ertemel, A.V. & Aydın, G. (2018). Dijital Ekonomide Teknoloji Bağımlılığı ve Çözüm Önerileri. *Addicta: The Turkish Journal On Addictions*, 5 (4), 665–690.
- Güney, M., & Taştepe, T. (2020). Ergenlerde Sosyal Medya Kullanımı ve Sosyal Medya Bağımlılığı. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9 (2), 183-190.
- Jackson, L. A., von Eye, A., Fitzgerald, H. E., Witt, E. A.& Zhao Y. (2011). Internet Use, Videogame Playing and Cell Phone Use as Predictors of Children’s Body Mass Index (BMI), Body Weight, Academic Performance, and Social And Overall Self-Esteem, *Computers in Human Behavior*, 27(1), 599–604.
- Jenaro, C., Flores, N., Gómez-Vela, M., González-Gil, F. & Caballo, C. (2007). Problematic Internet and cell-phone use: Psychological, behavioral, and health correlates. *Addiction Research & Theory*, 15 (3), 309–320.
- Kandell, J. (1998). Internet Addiction on Campus: The Vulnerability of College Students. *Cyber Psychology & Behavior*, 1 (1), 11-17.
- Kraut, R., Patterson, M., Lundmark, V., Kiesler, S., Mukopadhyay, T., & Scherlis, W. (1998). Internet paradox: A social technology that reduces social involvement and psychological wellbeing? *American Psychologist*, 53(9), 1017–1031.
- Kutluoğlu Karayel, A. H. (2019). *Teknoloji Bağımlılığı*. İNSAMER.
- Lam, L., Peng, Z.-w., Mai, J.-C., & Jing, J. (2009). Factors Associated with Internet Addiction among Adolescents. *Cyberpsychology & Behavior*, 12 (5), 551-555.
- Mitchell, P. (2000). *Internet Addiction: Genuine Diagnosis or Not? The Lancet*, 355 (9204), 632.
- Sally, L. P. M. (2006). *Prediction of Internet Addiction for Undergraduates in Hong Kong, Baptist University*. UMI Dissertation Information Service.
- Sargin, N. (2013). Internet Addiction Among Adolescence. *African Journal of Adult Education*, 1 (5), 89-93.
- Toraman, M. (2013). İnternet Bağımlılığı ve Sosyal Ağ Kullanım Düzeylerinin Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile İlişkisinin İncelenmesi [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi].
- Young, K. S. (1998). *Caught in the net: How to recognize the signs of internet addiction--and a winning strategy for recovery*. John Wiley & Sons.